

Известниятъ нашъ заслужилъ писателъ отъ близкото минало Начо Начевъ¹⁾), въ списание „Мисълъ“, ни е записълъ въ белетристични страници епизоди изъ възстаническитѣ движения презъ 1867 година, презъ която Стефанъ Караджа се е подвизавалъ въ Пловдивъ.

Безспорно отиването на Караджата самъ изъ Пловдивъ и Пловдивско е било съ цель организиране на възстанически гнѣзда, а освенъ това и разузнаване условията за нападение на самия Пловдивъ.

Предшествуващитѣ исторически епизоди обуславятъ и това идване на Караджата въ този край: На 17 май 1867 година войводата Филипъ-Тотю бѣ миналъ Дунава съ чета и бѣ уловилъ Балкана. Той мина презъ Лжжене, Бутово и осъмна при Върбовка. Въ нѣколкото битки съ турцитѣ, четата бѣ разпрѣсната, а самъ Тотю оцѣлѣ живъ и се върна въ Влашко.

Малко по-после, въ края на м. юний, мина сжщо така Дунава и навлѣзе въ България втора възстаническа чета, подъ предводителството на Пан. Хитовъ и съ байрактаръ Василъ Левски²⁾).

¹⁾ Начо Начевъ. Стефанъ Караджа въ Пловдивъ. Епизодъ изъ възстаническитѣ движения. Сп. „Мисълъ“, год. III, кн. I и II, София, 1893, стр. 44-53 и 136-198.

²⁾ Н. Начевъ, ц. ст. стр. 45.; Н. Станевъ, България подъ иго, София, книгоизд. С. Атанасовъ, стр. 362, пише, че това е станало на 28 априлъ.